

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

Թիկ 42.

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆՔ ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՏՐԻԱՐքԱՐԱՆ

ԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎՈՅ

ԲՈՅՈՒՄ 1870 ԱՄԻՆ

ՆԻՍ ԵՐԿՈՏԱԽԱՎՆԵՐՈՐԴ

27 ՆՈՅԵՄԲՐԻ 1870

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՄ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Յ. ՄԻՒՃԵՆՏԻՍԵԱՆ

— 1870 —

խնդիր մ'է որ, երբ առանց օրինաւոր թիւի
առեան բացվի, վիճարանութիւնն միայն ըլլայ,
եւ խնդիրներու որոշումը մեծապոյն մասի վե-
րապահվի: Կրնամ ըսել թէ որոշում մըն է
նաև առժամանակեայ ատենապետ մը կարգե-
լը, մինչ Սահմանադրութիւնն այս կետին հա-
մար յատուկ տրամադրութիւնն մը ունի, եւ ա-
ռեանն անոր համաձայն չը սառմիս:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՅ. — Դիտել կուտամ ժողովոյն
որ Ղաղարոսնան է Փ. հակասական դիրքի մէջ
կը գտնիլի, մինչդեռ խնդիրը քըւէի դրված
ատեն կ'ընդունի մեծագոյն մասին հետ եւ 'ի
վերջոյ առարկութիւն կը յարուցանէ անոր
դէմ:

ՂԱԶԱՐՈՍԵԱՆ Գ. ԷՅ. — ՕՐԵՆՔԻ ԿԱՐԴՈՂ մէ-
կը կրնայ մեծագոյն մասի ըրածը քննադա-
տել, վասն զի՞ օրէնքը քան դայն մէծ է :

ՓԱՓԱԶԵԱՆ Ս. Էֆ.— Ներկայ երեսիոխան-ները նախորդ օրինակներուն համեմատ առժա-մանակեայ ատենապետ մը կարգեցին Փողովոյն, որ իր պաշտօնն սկսած է արդէն Եւ խնդիրը վերջացած։ Կը կրկնեմ միայն որ, Ընդհանուր Փողովը թէեւ որոշեց սահմանեալ ժաման ա-տեան բանալ, բայց չէ թէ որոշումներ ընեւ-
անոնց ալ լսել հարկ կ'ըլլայ, մինչդեռ Ժողո-վը չը կրնար մի եւ նոյն խնդրոյն վրայ անդ-րադառնալ։ Ըստ իմ կարծեաց այս խնդիրը կրնայ ետքի ձգվիլ, եւ օրվան կարգին հա-մեմատ վիճաբանութեան ենթակայ խնդիր-ները ձեռք տեսնվիլ, ինչպէս են Ատենա-կան կառանեները եւ Սահմանադրութեան վե-րաբերնութիւնը։

լու, այլ միայն վիճարբանելու համար։ Նախորդ
նիստին՝ սխալմամբ ասոր հակառակը որոշում
մ'եղաւ այն ինչ, եւ ահա մէկէն ետ դարձաւ։
ուրեմն ոչ եւս պէտք է օրինաւորութեան ձամ-
բէն շեղիլ, որ աղէկ հետեւութիւն մը յառաջ
ը բերեր։ Մեր առջեւը Աահմանագրութեան վե-
րաբնութեան ինդիբը կայ, որ քանի մը նիս-
տով վերջանալու բան չ'է, եւ Ժողովը կրնայ
անոր վրայ բացված վիճարբանութիւնը շարու-
նակել։

ԱՏԵՆԱՊԵՏ եՅ. — Խնչալէս պահ մը առաջ դիտեցի, աւելորդ է բոլորովին որ սովորական պղտի, տնօրէնութիւններն իբր օրէնսդրական առաջ էին քայլութիւններն իբր օրէնսդրական

ամրօր վրանուր նկատվին, այսքան մանրակրկիռ
գծախնդրութեանց տեղի տան եւ մեծագոյն
բարի ներկայութիւնը վնասովի: Խնդիրն ատե-
ագրութեանց վրայ է, զոր ժողովը կամ պի-
ոի ընդունի կամ մերժէ:

ՓԱՓԱԶԵԱՆ Ս. ԷՅ. — Քանի որ ատենազրութիւններն ընդհ. ժողովոյ պատմութիւնը կը լազմեն, ընդհակառակին մեծ կարեւորութիւն ունին, եւ այս պատճառին համար անոնց վաերացումը կտև մերժումը մեծառուն մասի ոք, հասիր ոք այժմ այս կետին վրայ խնդիր յուղվեցաւ, վիճաբանութեանց տեղի չը տալու համար պէտք է այս օրինաց հետեւիլ, երիցադոյն ատենազրեա կարգելով:

ուշման կը կարօտի :

բաղի , ատենագրութիւններն ալ կրնան վիճա-
րանութեան նիւթ մատակարարել , իւրաքան-
չուր երեսփոխան իր զդիտօղութիւնը կ'ընէ .
սիսալներ եթէ կան կ'ուղղվին եւ դարձեալ
նոյն զիտօղութեանց վրայ խօսք ունեցողներն
այս նիստին ատենագրութեան վաւերացման
ժամանակ կը խօսին :

— ԵԽԹԻՒՃԵԱՆ Կ. Էֆ. — ԺՈՂՈՎՔ թէ եւ թե-
րի, երբ առժամանակեայ Ատենապետի մը
հարկ տեսնէ, կը կարգէ զանի իւր թերի առ-
եանը քանալու համար, ասկէց չը հետեւիր որ
որոշում կամ վճիռ մը տուած ըլլայ: Բայց ա-
տենապրութեանց գալով իրերը կը տարրերին,

աւ ըսդունելի չէ որ ատենագրութիւնները թերի նիստի մէջ վաւերանան . վասն զի՞ բացակայ երեսիսանները դիտօղութիւն կ'ունենան,

ասունց ալ լսել հարկ կը լլայ, մինչդեռ ժողովը լը կրնար մի եւ նոյն խնդրոյն վրայ անդրագառնալ: Ըստ իմ կարծեաց այս խնդիրը կրնայ ետքի ձգվիլ, եւ օրգան կարգին համեմատ վիճաբանութեան ենթակայ խնդիրները ձեռք տեսնվիլ, բնչպէս են Ատենական կանանցները եւ Սահմանադրութեան վերաբննութիւնը:

ՄԱԶԼԵՄՆԵՐՆ Յ. ԷՅ. — Կը կրկնեմ իմ առա-

արկութիւնս՝ ատենադրութիւնները դիտօղու-
թեանց ենթարկելու մասին, իսկ վաւերացման
համար մեծագոյն մասի պահանջու կարծեաց
համամիտ եմ:

ԿՐՃԻԿԵԱՆ 8. ԵՅ. — Աահմանաղբութիւնը
լը տրամադրէ որ երբ ժողովումէջ Ատենապետը
կակսի, անդամոց երիցագոյնն առժամանակ-
ւայ կերպիւ անցնի ատենապետութեան աթո-
ւոք : Քանի որ այժմ այս կետին վրայ ինդիր
յուզվեցաւ, վիճաբանութեանց տեղի չը տալու
աւամար պէտք է այս օրինաց հետեւիլ, երի-
ւագոյնն ատենապետ կարգելով :

Հայութ մասն այս տեղում է

Ատենապետ է Գլւնտին՝ ատենախօսին ազդա-
արութիւն կ'ընէ որ ինգրէն կը շեղի :

ՆՈՒՍՈՒՅԵԱՆ Տ. ԷՅ. — Տեարք իմ, եթէ աւմսն անգամ Փողովոյն նախորդ որոշումները մոռնալով հոս դանք, եւ լուծված ինդիբներն իրարու հարցնենք, անկարելի կ'ըլլայ դէպ ՚ի յառաջ քայլ մ'առնուլ, Եթէ ատենազրութիւններն առձեռն չեն, պաշտօնակցաց յիշողութեանը կը դիմեմ հաստատելու համար թէ՝ ար-

գէն որոշված խնդիր մըն է որ սահմանեալ ժամուն ճշդիւ բացվի ատեանը եւ վիճաբանութիւնը բակսի, որոշումը մեծագոյն մասին պահելու, եւ երբ տո օրին չգոյանայ՝ յաջորդ նիստին թողելու թէութեամբ։ Հիմա այս որոշման հա-

կառակ վարվելու ոչ իրաւունք եւ ոչ պէտք ունինք։ Ատենապետութեան խնդրոյն գալով, Կրօփէկեան է ֆէնտին թող ներէ ինձ դիակէլթէ։

Այդ որոշված խնդրոյն վերադառնալու իրաւունք չ'ունի : Եթէ այսպիսի իրաւունք մը ունենալ կ'ենթադրէ , այն ատեն Ժողովը մը շտընջենաւոր անգործութեան կը դատապարտվի , վասն դի այս դրութեամբ այսօր մէկը ,

վաղը ես կամ ուրիշ մը, կամ հինգ տասն երես-
փոխան միաբան՝ որոշումներն անվերջանալի:
վեպինութեանց կը մատնեն, կարեւոք է նաև
պիտնալ որ, Սահմանադրամիւնը ատենապետի
աթուը ժողովականաց երիցակ ունին եւ, ատե-
նադպրութիւնը կրտսերագունին կը թողու առ-
ժամանակեայ կերպիւ, օակայն այն պարտդա-
գային մէջ յարում դեռ ծողովոյ Դիւանը կաղ-
մանած է ։ Պետքանու առաջաման մէջ ունի

44, 45, 46. առվելութ այսպիս պէտք է պը
րել, «անոր կանոնները սահմանելու համար, բո-
լոր հայց կրօնական եւ աշխարհական նրես
գոտիաններէ բազկացեալ ազգային ընդհանու-
ժողով մը գումարելու առաջարկութիւնն ընկը-
պը ոռ անել է».

ՅՅ-րդ երեսին առաջին է ջին վեցերորդ տողին վրայ «ընտրութեան խնդրոյն դառնալով բառերէն ետեւ պիտի աւելնայ , «ընտրելով արժանաւորութիւնը ապահովելու համար » :

Ինթինքեան և եֆ. — Չորրորդ նիստին ա
տեսազրութեան մէջ երես էՅ. հատուած Պ
հետեւեալ խօսքը, « Այս կաթողիկոս են ա
նմանք ալ իրենց անձուեկ սահմանին մէջ, » պի
տի ըլլայ, « մասնաւոր կաթողիկոսներ են ա

ԱՏԵՆԱԴՊԻՐ Էֆ. — Եթէ սխալ չըմբռնեցի, ատենագրութեանց խնդրոյն վրայ մէջ քերված առարկութիւնները կ'ընդունին որ դիտողութիւնները ըլլան թերի նիստի մէջ, բայց վաւերացման համար Ժողովոյն մեծագոյն մասի ներկայութիւնը կը պահանջին : Այսպէս կը տրա-

Դ. Հայոց հարստահարութեանց հեղինակ են
քիւրտերը . յարձակում , բռնաբարութիւն , ողբ-
րապղծութիւն , կապուտ՝ անոնց ամենօրեայ
պաշտօնն են : Այս անապելի կեղեքուները
որք քարսիրտ մարդերն անգամ ի գութ կը
շարժեն , քննել եւ դարմաններ ցոյց տայ :

Ե. Տեղական կառավարութեանց ապիկարութիւնը , Տէրութեան օրինաց վրայ իրենց ունեցած անդիտութիւնը պատճառ մ'են նաև գաւառական հարստահարութեանց տեւական ըլլալուն . զայս եւս քննել եւ դարձան նշանակել :

Մայր Եկեղեցւոյ բեմին վրայէն ժողովրդեան խուռն բազմութեան խօստացայ որ Պատրիարքութեանս մէջ ազգին թշուառութիւնը պիտի ներկայացնեմ բարեխնամ Տէրութեան՝ եւ դարման խնդրեմ : Ամենաքը լսեցին զայս , Փափաղեան է ֆէնտի այ բաղմիցս լսած է , եւ ահա-

Ահաւասիկ ասոնք էին Գաւառական Յանձնախումբին պաշտօնին համար իմ առաջարկած խնդիրներս, զորս Խօճասարեան է Քէնտին չորս կետի վրայ ամփոփեց :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ էՅ. — Կարծեմ թէ ամբողջ խընդիրը մէկ կետի մը յանգի , որ է Սահմանադրութեան գործադրութիւնը պահանջել : Եթէ Սահմանադրութիւնը՝ չըսեմ անթերի , այլ գէթ կարելի եղածին չափ գործադրվի , այս հանրական իղձերը կ'իրագործվին : Ոոյն տեսութեամբ աւելի աղէկ կ'ըլլայ Յանձնախումբը՝ Աահմանադրութեան գործադրութեան Յանձնախումբ անուանել :

ՆԱԽԱԳԱՀ ՄՐԲԱՋԱՆ.—Ստէալ Ընդհանուր Ժողովոյ նիստերուն մէջ յիշվեցաւ, եւ Փափաղեան էֆ. երեսն ինձ դարձնելով ըստ թէ տեսնենք Հայրիկը մէկ տարվան մէջ ինչ ըրաւ: Նոյն պահուն լոեցի, բայց ժամ է արդ որ խօսիմ. իրաւացի էր այդ հարցումը: Երբ Սեպտ. 4ի Ծննդութեան լուրն ամսոյն հինգին կամ վեցին Մշոյ Սուրբ Կարապետի^ո վանքը հասաւ, իմացայ որ Ազգը զիս Պատրիարքական պաշտօնին կը կոչէ: Բնական է որ այսպիսի ժամու մը մէջ մարդ պահ մը կանգ կ'առնու եւ մտախոհել կ'ըսկաի: Դաշտ մը կար աչքիս առջեւ, որու

սահմանութիւնը տասն , եւ երկայնաւթիւնը տասն
ու ութ ժամուց մէջ կ'պառէր . Եղեկիէլ
մարդարէի տեսած ոսկերստիքը կը նշմարէի
ոն , թշուառութիւնը իր համատարած թեւե-
ր սփոեր էր , եւ երկինք կ'ըսէր թէ այդ չոր-
յած ոսկերտեաց այց պիտի ելնէ : Կշռեցի ար-
եանաւորութիւնս ընարութեանս հետ , մտածե-
ին թէ ինչ ծառայութիւն պիտի կրնամ ընել
լզգին : Հարկ էր խոստովանիլ թէ հանճարեղ
էի , քաղաքաղէտ չէի , ժամանակին պահան-
շած մարդը չէի . այս քննութիւնը ընելով
արցուցի իւրովի թէ ինչ էր պատճառ որ
զզն ընտրեց զիս : Զը դիտելով ուրիշ պատ-

ՆԻՍՏ ՃԲ

բ՝ միանայ այս խնդիրը։ Անոր գործ չը պակ-
փր, թաղ Ազգին ներքին ցաւերուն քննու-
թեան զբաղի եւ անոնց գարմաններուն վրայ
առօրհի։ Ասհմանադրութիւնը գետ գաւառնե-
րուն մէջ գործադրված չէ, ահա՛ պատճառ մը
որ ժողովուրդը ձայն չունի եւ չօրպաճիներէ
կը կեղեքի։ Տղիսութիւնը մեծ աւերումներ
կը պատճառէ, թող քննէ Յանձնախումբը թէ

դաստիարակութիւնը ծաւալելու համար այն բարոյական միջոցներէն զատ՝ որք կրթութեան խորհրդոյ կը պատկանին, ինչ նիւթական միջոցներ կան: Շատ ժամանակէ ի վեր կը մըտածվի առաջնորդական վիճակաց յարմար բաժանումներ ընել եւ բարեկարգութիւններ մըտցընել, թէ եւ Ա.արջութեան պարտքն էր այս, բայց նա ալ մեղի հետ զբաղած է այն բազմաթիւ թղթոց մէջ, որք մեր շորս կողմը ափուրված են, ինչպէս համարատուութեան տեղեկագիրը տուած տաեն պիտի տեսնէք թէ տեսնը ված գործերուն թիւը քանիի՞ է հասեր, եւ ի՞նչ զբաղումներ ունեցեր է Քաղ. Ժողովը: Դեռ եւս ուրիշ ի՞նչ ներքին հարստահարութիւններ եւ զեղծումներ կան, որք Ազգը բարակացաւի մէջ դրած են: Ահաւասիկ Յանձնախումբին պաշտօնին առարկայ ըլլալու նիւթերը, զորս մոռացութեամբ փոքր 'ի շատէ յիշեցի: Տէրութեան չորհիւ Քիւրաերն ալ կը զսպվին, հարստահարութիւններն ալ կ'անհետին, բայց առանց ներքին աւերումները բառնալու ամեն ինչ անօպւտ է: Ես կ'ըսեմ, արտաքին աղէտները ներքինին հետեւածքներն են: Ժողովուրդըն անմռունչ ոչխար մը դարձած՝ ոչ իւր իւրաւունքները կը ճանչէ, ոչ պիտոյքները կ'զգայ, եւ ոչ օրինաց տեղեկութիւն ունի:

Սրբազնն Հայր, դուք գործեցէք, ձեր տեղեկագիրը տուէք: Յանձնախումբին ընելիքը որոշված է, երկարաձգութեանց հարկ չը կայ անիկայ Վանէն եւ Մուշէն գալիք տեղեկագիր ներուն սպասելու պէտք չ'ունի, զամն զի հարստահարութեանց վերաբերեալ շատ ու շաղէպքեր ու թղթեր կան Դիւանատան մէջ, որ Յանձնախումբին քննութեանցը հերթիք են: Պարմանամ Երևմիա Սրբազնին վրայ, որ մինչ գեռ անցեալ նիստին ինք ամենէն քաջ բոցատրեց զաւառական հայուն ներքին ու արտաքին աղէտները, հիմայ ելեր կը հարցնէ թիւ Յանձնախումբին պաշտօնն ի՞նչ պիտի ըլլայ, ցաւիմ նաեւ որ Խուսինեան է Փէնտին Սահմանադրութեան բառ մը զլտորեց, եւ ուզեց փոքրել Գաւառական Յանձնախումբին պաշտօնը որ կենաց պաշտօն մ'է և Կ'առաջարկեմ որ Յանձնախումբին ընտրութիւնը ըլլայ, եւ զայս ընելով խղճմտանաց պարտաւորութիւնն մը կատարած կ'ըլլամ: Թո՞ղ Ժողովն իր վճիռը տայ: ՆԱԽԱԳԱՀ ՍՐԲԱԶԱՆ. — Երբ խօսք մը ուշադրութեամբ մտիկ չ'ըսլը վիր, այսպէս թիւրու կող նակի կը համեցվի: Ես չ'ըսի երբէք թէ քը նութիւն չ'ըլլայ, Յանձնախումբ չը դրվի, ըսի թէ ինդրոյն քաղաքական մասը՝ զոր աղէն սկսած եմ եւ ինձ կը վերաբերի, վրա

Աշխարհի արդի դրութեան համեմատ ո'վ որ
տգէտ է պիտի բռնաբարսի , եւ լոյսը միայն ա-
զատութիւն վայելէ : Կ'առաջարկեմ ար ոզային
թշուառութեան քաղաքական մասն ինձի թաղ-
վի , որպէս զի ինչպէս նոյն իսկ թարձրապատիւ-
թարքոսին ալ խօսեցայ՝ իմ նպատակս զործա-
գրեա . իսկ Յանձնահումբին թողվի միւռ մասե-
րը : Եւ այն ատեն թերեւս իրը մոլք յաջո-
ղինք Աղջին ծառայութիւն մ'ընելու :

ՓԱՓԱԶԵԱՆ Ս. ԷՅ. — Ես կ'առաջարկեմ որ
նախորդ նիստին որոշումն այսօր անյապաղ
գործադրվի : Եթէ ամեն անգամ այսպէս ան-
կայուն լիճակի մը մէջ փոփոխութիւններ պի-
տի ըլլան, ամլութեան պիտի դատապարտվի
Երեսփոխանական ժողովը, որու զէմ կը բո-
ղոքեմ : Մենք Ս. Պատրիարք հօր սիրով կը
ճանչինք, մեր ամենուս սէրն ու յարգանքը կը
զրաւէ նա: Իր պատրիարքական աթոռոյն կապե-
րուն մէջ անգամ որտին զգացումները անպատ-
րուակ կը յայտնէ, որոնք ճշմարիտ եւ արդար
են: Երբ անցեալ նիստին մէջ ըստ թէ Հայոց
թշուառութեանց խնդիրը անհաւասարութեան
խնդիր մ'է, թէ հարստահարօղին մէջքը թուր
կայ եւ հայն անոր առջեւ անզէն ու անպա-
տրուակը կը գտնուի, խիստ իրաւացի ըստ
բայց հիմայ ինչպէս կ'ըսէ, արտաքին, թշուա-

ութիւնը ներքինին հետեւանքը չէ , այլ ընդհա-
լառակն արտաքինը կը ծնի զայն : Զնջել չօր-
պաճիխն ազդեցութիւնը , երբ անոր ետին կու-
սակից քիւրաը կանգնած է անմեղներու զոհե-
րով անոր վրէմը լուծելու , դաստիարակել Քը-
զեցին և Զարսանճախցին , երբ անիկայ կը հո-
գեվարէ , զիսակ մ'է զարձեր կեղեքու մներու
ներքեւ նկաւն , ասոնք կարելի ե՞ն մի թէ :

Սրբազնն Հայր , դուք գործեցէք , ձեր տեղակադիրը տուէք . Յանձնախումբին ընելիքը որոշված է , երկարաձգութեանց հարկ չը կայ անիկայ Վանէն եւ Մուշէն գալիք տեղեկադիր ներուն սպասելու պէտք չ'ունի , վասն զի հարստահարութեանց վերաբերեալ շատ ու շագէ պրեր ու թղթեր կան Դիւանատան մէջ , որ Յանձնախումբին քննութեանցը հերթիք են : Պարմանամ Երևմիա Սրբազնին վրայ , որ մինչեռ անցեալ նիստին ինք ամենէն քաջ բացատրեց գաւառական հայուն ներքին ու արտաքին աղէտները , հիմայ ելեր կը հարցնէ թղթանձնախումբին պաշտօնն ի՞նչ պիտի ըլլայ : Գաւիմ նաեւ որ Ռուսինեան էֆէնտին Սահմանադրութեան բառ մը զլտորեց , եւ ուզեց փոքրել Դաւառական Յաձնախումբին պաշտօնը որ կենաց պաշտօն մ'է : Կ'առաջարկեմ որ Յանձնախումբին ընտրութիւնը ըլլայ , եւ զայս ընելով խղճմանաց պարտաւորութիւնն մը կատարած կ'ըլլամ : Թո՞ղ Փողովե իր վճիռը տայ :

ՆԱԽԱԳԱՀ ՍՐԲԱԶԱՆ . — Երբ խօսք մը ուշաց բութեամբ մտիկ չ'ըլլըլիք , այսպէս թիւր ու կողնակի կը հասկցվի : Ես չ'ըսի երբէք թէ քը նութիւն չ'ըլլայ , Յանձնախումբ չը դրվի , ըսի թէ ինդրոյն քաղաքական մասը՝ զոր աղէն սկսած եմ եւ ինձ կը վերաբերի , վրա

կ'առնում . իմ պարաւորութիւնս յայտնեցը
ձեր ձեռք չեմ կաշկանդիր , ինչողէս կ'ուզ
այնօքէս ըրէք :

Ապատեաւ ՄԱՏ. ԷՅ. — Անցեալ շարթու. եւ
Յանձնախումբն առաջարկվեցաւ, բացտար
վեցաւ նաև անոր պաշտօնը կը յիշեմ
Օգսէն է ֆ. ըստ թէ՝ գաւառներէն հանրադր
կուգան հարստահարութեանց վրայ, Պատր
արքարանի կողմէ սկսած եղած սնօրէնութիւ
ներն ի զործ կը դրվին, բայց հարստահար-
թեանց ազաղակները չեն դադրիր. ուս
Յանձնախումբ մը առաջարկեց առար հո-
բաղկացեալ, որու առջեւ բաց մնան Պատրի-
քարանի արձանադրութիւնները, որ քննի
թշուառութեանց պատճառները, դարմանն
նշանակէ, եւ տեղեկադրով մը Ընդհանուր
դամոյն բերէ իւր քննութեանց արդիւնքը.
Օգսէն է ֆ. հարստահարութիւններու ազր
ը այսպէս բաժնեց.

Ա. Աղբային անպաշտօն մարդոցներ
Բ. Արտաքին անպաշտօն աշխատավոր
Գ. Աղբային պաշտօնական աշխատավոր
Դ. Արտաքին պաշտօնական աշխատավոր

Այսօր Յանձնագործովով ապաշտությունը սահմանափակելու խօսքեր կ'ըլլան . մենք ալ դիտենք որ գաւառացի ազգայինները տիէտ են և լուսաւորութեան կարօտ , բայց թող որոշված քըն-նութիւնն ըլլայ :

Տ. ԱՄԲՈՅՈՒԽՈՎ ՎՐԴՊ.—Կը յիշէք Երեսփոխմանք
որ նախընթաց նիստերէն մէկուն մէջ վտանգ
կայ բավեցաւ, վտանգը մանաւանդ հիմայ է,
եւ սոսկալի եւս է՝ երբ առաջին վտանգը գտնող է ֆէնտին Սահմանադրութեան բառ մը կը
դլաորէ ընտրելի Յանձնախումբին անուան պարզ:
Հարստահարութեանց խոդիրը յուզված առեն ա-
մեն երեսփոխման նուիրական զգացումներով
յուզվեցաւ, եւ սրտագին եռանդով Յանձնա-
խումբ մը որոշեց ընտրել: Հիմայ անոր՝ Սահ-
մանադրութեան գործադիր Յանձնախումբ
անունը տալ, զայն մեռցնել է: Թողէք եւ հար-
կադրեցէք որ նա իւր պաշտօնը կատարէ յօ-
գուած Աղդին եւ նոյն խոկ Կառավարութեան:

Այս պահուստ շշուկ մը կը ծաւալի Փողովոյն
մէջ, եւ ուսանք յուղեալ ձայներով Յանձնա-
խումբին քըւէարկութիւնը կ'ազազակեն :

ՆԱԽԱԳԱՀ ՍՐԲԱՁԱՆ.—Պարտք մ'ունէի կատարելու, Հայաստանէն եկայ, կտակ մը աւանդ վածէր ինձ, ուզեցի զայն սիրոջը յանձնելու կը տեսնեմ որ այս դիտաւորութեանս համար Փողովը վեր ի վայր կը յուզվի եւ կիրքեր կը բորբոքին ։ Երբէք մտքէս Յանձնախումբին կազմութեան գէմ հակառակելու խորհուրդ մը անցած չէ ։ Կը յուսայի թէ իմ առաջարկութիւնս՝ որ պարզ էր ինքնին, ոչ միայն առանց կրից, այլ եւ Նընորհակալութեամբ կ'ընդունվէր ։ Ով որ կ'ուզէ խօսիլ թող հանդարս բռնէ վիճը ։

Արևին կ'ըսկըսին գժգոհ մրւունջներ ընթանալ
Ժողովին մէջ, որպէս թէ Կիւանը պզտիկց' մէջ
ուղած ըլլայ Յանձնախռոմին պաշտօնը. այս
ու այն կողմէն ժողովականք ոտքի ելած Յանձ-
նախռոմին քրւէարկութիւնը. կը պօռան, և
Աանտապետ է ֆէնտին ժողովին մէջ բարեկար-
դութիւնը հաստատելով կը տրամադրվի ժողո-
վին կամոց գիտել, խօծից կարդին մէջ գըմնը-
լող ատենաբանները լսելու կամ վէճը դադ-
ումընելու համար :

ՓԱՓԱԶԵԱՆ Ա. ԷՅ. — Խնչ հարկ կար Յանձնախումբին. ընտրութեան վրայ նորէն վիճարանութեան տեղի տալու պաօք եւ այսքան երկարածգելու. նախորդ նիստին մէջ Յանձնուա-

լուսաբին ընտրաւթիւնը որոշված է, ՚ի՞նչ
հարել կայ կը մին այսօք քրոէի ձդ եւլու Ահա
այս պատճառուներուն համար կը կախազգինք որ
Աշենապեսները մեր ուղած մարդ երն ոյան։

Առենապետ է Փէնտին՝ ժողովականի մը անվա-
յել է Փափազեան է Փէնտին բարբառը եւ ըրա-
ծը անկարգութիւն մըն է ըսկլով կ'անցնի խընդ-
րոյն եւ քըւէի կը գնէ զայն, հետեւառէս մէկ

քըւէի դէմ ընդհանուր հաւանութեամբ կ'որսչ-
մի որ պիճառանութիւնը դադրի եւ Յանձնու-
խումքին ընարութիւնը կատարվի , նախորդ
նիստին որպահան համաձայն իւղ առաջօն իս-

արքայի գործութեան մասին բարձրացնելու պահանջման մասին ազայ մանով : Այսուհետեւ աջակցական աշխատավորի քննութիւնը կարգ եցան : Տ. Ամբողջութեան աշխատավորի քննութիւնը կարգ եցան : Տ. Գարեգին Արդարացութեան աշխատավորի քննութիւնը կարգ եցան : Տ. Վահագին Արդարացութեան աշխատավորի քննութիւնը կարգ եցան : Տ. Վահագին Արդարացութեան աշխատավորի քննութիւնը կարգ եցան :

Առաջարկութեան արդիւնքը .
53 Եթեսփոխանք քրւէարկութեան մասնակից
եղան , որպէս հինգը պարագ քրւէ տուածը ըլլա-
յով , կը մնայ 48 քրւէ , եւ բացարձակ առա-

Ելաթիւնը կ'ըլլար ԶՅ. հետեւասէս բացարձակ
առաւելաթեամբ եամբ Գաւառական Յանձնախումբին
անդամ ընտրվեցան .

1.	Տ. Երեմիա Եպիսկոպոս	Քրւէ	43
2.	Խօնասարեան Օքսէն էֆ.	»	42
3.	Տ. Ալբրոսիոս Վրդալ.	»	41
4.	Ղազարոսեան Քրիստ. էֆ.	»	41
5.	Տ. Ներսէս Եպիսկոպոս	»	39
6.	Դարակէօգևեան Կրտսէֆ.	»	34
7.	Խթիւճեան Կարապետ.	»	28
8.	Այվատեան Մատթէոս	»	27
9.	Փափազեան Ստեփան	»	27

Ատենապետ է Փէնտին այս ընտրութեան արդիւնքը հրատարակելով յայտնեց Ժաղսպին թէ Տ. Սիմէօն Խաբա. եւ Տ. Յովհաննէս Քնոյ. Մկրեան աւատաւարապէս Հակիմն քըւէ ստացան եւ թէ առնց վրայ համեմատական քրւէարկութիւն ընկել հարկ պիտի ըլլայ, Յանձնախումբին մնառդ մէկ անդամին ընտրութեան համար ։ Ֆէպէտ Տ. Յովհաննէս Քնոյ. առաջարկեց որ Տ. Միմէօն Եպիսկոպոսն իրը երիցագոյն եւ քանի ինքն արժանաւոր՝ Ընտրեալ համարվի, թէպէտ յշխառեան է Փէնտի ալ առաջարկեց որ յաջորդ իրասի հրաւիրագրերով երեսփոխանաց քըւէն ւղղի եւ կամ յայտնի քըւէով առ ժաման երւ քէն մէկին որոշվի, սակայն Ժողովն հարկ ամարեց ըստ օրինի դաշտանի քրւէարկութիւն աւտարել յառաջիկայ նիստին մէջ :

Արովվեցաւ յառաջիկայ ուրբաթ ժողով գու-
մարել եւ ատեանը զոցվեցաւ ժամ 14ին :

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱԴՐ

ԹՐԱՄԻՆԵՐՆ

ԱՏԵՆԱԴՊԻ

Յ. Հ. ՄԵՐԸՆՄ-ԴՐՈՒՅԻ

କବିତା ର ପଦ୍ମ

ՀԱՅ-102/ՀԱ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

• ամենայս ի հմագազավյունաթ մարտնա ովք ո վիճած ով
ող ժմշտված ըստ մըմք և իոդ ըստ ուսւափակ մես վիճաք ով

ԴԻՆ Հ ԱՐՈՒԵ

ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳԱՑԻՆ ՄՆՏՈՒԿԻՆ

Կը ծախսի ի Դիւանատան Պատրիարքարանի ի Ղալաթիա ,
եւ կը դտվի ամեն գրավաճառաց քով և Եկեղեցեաց բանկալները :